

חקלאיות וחקלאים יקרים,

נכנסנו למחצית השנייה של חודש אוגוסט, לקראת סיומה של חופשת הקיץ ועם שובם של הילדים לשגרת הלימודים, גם אנחנו נחזור לקצב עבודה סדיר יותר. להלן העדכונים המרכזיים של השבוע:

לקראת בחירות 2026

נושאים שוטפים

נהלים סקרים ושונות

אירועים וכנסים

נושאים שוטפים:

• **דיון על הסכם רב שנתי בענף הדבש והאבקה** – ביום שלישי שעבר (11/8) התקיים דיון נוסף על ההסכם הרב שנתי בענף הדבש. הישיבה התקיימה עם יובל ליפקין, ראש מנהלת ביטחון מזון במשרד החקלאות וביטחון המזון, בהשתתפות נציגי המשרד, מנכ"ל המועצה להאבקה והדבש, נציגי ארגון מגדלי הדבורים ונציגי התאחדות חקלאי ישראל. הישיבה עסקה באיום על שיווק הדבש מייצור מקומי והשלכות ביטול המכסים וירידת מחירי הדבש מיבוא. נציגי הדבוראים והתאחדות חקלאי ישראל הדגישו כי קיומו של ענף הדבוראות המקומי חיוני להבטחת שירותי ההאבקה עבור ענף הצומח כולו, שערכו נאמד בכ- 21 מליארד ₪. **העמדה שהוצגה היא: שמעבר לתמיכות ישירות חייב להיות בערך של התמיכות העקיפות (מכס ומכסות), זאת לצד רשת בטחון והבטחת שיווקו של הדבש מייצור מקומי. ללא צעדים אלה וללא יישום הדרגתי וזהיר של השינויים, ענף הדבוראות לא ישרוד.** הנזק שיגרם יהיה בלתי הפיך לענף הצומח, שהיקף פעילותו גבוהה לאין שיעור מהתמיכה הנדרשת והערכים שלו הם לא רק כלכליים. בשם התחרות לא צריך להרוס את כל ענף הצומח. הודגש שבבחינה מקצועית של מתווה ניהול שיווק הדבש בשנת 2025 נרשמה **ירידה של 5.5% במחיר לצרכן** בהשוואה לשנה קודמת. מנגד, גורמי המקצוע במשרד החקלאות הצביעו על הקושי לשמר או להעלות את המכסים הקיימים לאורך זמן, והציעו לבחון חלופות הדרגתיות ומבוקרות, בהן הבחנה במכס בין יבוא בצובר לצנצנות או מעבר לתמיכה ישירה בכוורות. לאור הפערים הגדולים בין עמדת נציגי החקלאים לעמדת משרד החקלאות ומשרד האוצר סוכם בסיום הדיון להעלות את מכלול העמדות לדיון אצל מנכ"ל המשרד ובהמשך בפני השר.

• **תקציב המו"פים** – בשעה טובה חתם מנכ"ל משרד החקלאות וביטחון המזון אורן לביא, במהלך שבוע שעבר על ההסכמים לתמיכה במופיי"ם האזוריים, בסך 20 מיליון ₪ לאחר עיכוב של כמעט שמונה חודשים. בהמשך לחתימה על התקציב, מנהלי המו"פים שלחו מכתב תודה לשר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר. **במכתב**, מדגישים המנהלים כי חתימת ההסכם מהווה הבעת אמון בחקלאות הישראלית ובחוקרים בפריפריה ובספר, והיא חיונית להבטחת רציפות המחקר החקלאי היישומי, לחיזוק ביטחון המזון הלאומי, ולשמירה על ההתיישבות ואדמות המדינה. כמו כן, מביעים הכותבים תודה מיוחדת למנכ"ל המשרד, אורן לביא, על מעורבותו וסיועו בהשלמת ההסכם, ומצהירים על מחויבותם להמשך קידום המחקר והחדשנות החקלאית בישראל. **גם אנו מודים לשר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר ולמנכ"ל המשרד אורן לביא על פועלם בנושא.**

• **פגישה עם דרור שטרומ** – ביום שני (10/8) נפגשתי, יחד עם אילנה ועמית, עם עו"ד דרור שטרומ, לשעבר הממונה על התחרות וההגבלים העסקיים במשק, העוסק רבות בתחומי המדיניות הכלכלית, התחרות, פתיחת שווקים ורגולציה על מונופולים. בפגישה הצגנו בפני דרור את הנושאים השונים שבהם אנו עוסקים בימים אלה ואת האתגרים המרכזיים העומדים בפני החקלאות הישראלית. סוכם כי נמשיך את הקשר ונשלח לו מסמכים רלוונטיים. **אני מודה לדרור על נכונותו להיפגש ועל הדיון המפרה.**

• **מחקר מפורום ארלזורוב - יסודות: "המכס על הטונה בוטל, אבל לצרכנים זה לא עזר"** – **מחקר** של הכלכלנית שלומית ארבל מפורום ארלזורוב-יסודות מצא כי ביטול המכסים ופתיחת שוק שימורי הטונה ליבוא חופשי לא הובילו להוזלה משמעותית לצרכן הישראלי,

והביאו להפחתה זעומה של כ-1.1% בלבד במחירים (חיסכון של כ-3.35 שקלים בשנה לנפש). על פי המחקר, ככל שחלף הזמן השפעת הסרת המכסים נחלשה, בעוד מדד הריכוזיות בענף נותר גבוה כאשר שלושת הספקים המובילים ממשיכים להחזיק בכ-75% מהשוק. בנוסף, הציגה החוקרת כי רפורמות הסחר בישראל מבוצעות לרוב ללא ניתוח כלכלי ומחקרי מספק מראש ובדיעבד, בניגוד להמלצות ה-OECD, מה שמעמיד בספק את יעילותן בהורדת יוקר המחיה.

● **תחזית השירות המטאורולוגי (אוגוסט-נובמבר 2026): טמפרטורות גבוהות ומשקעים מעל הממוצע** - השירות המטאורולוגי מסכם את התחזית לחודשים אוגוסט עד נובמבר 2026, ומצביע על כך שהטמפרטורות, קצב האידוי וכמויות המשקעים צפויים להיות גבוהים מהממוצע הרב-שנתי. בחודשים אוגוסט עד אוקטובר, הטמפרטורות בכל רחבי הארץ צפויות להיות גבוהות ב-0.5 עד 1.5 מעלות צלזיוס בהשוואה לממוצע, וכתוצאה מכך קצב האידוי צפוי להיות גבוה מהרגיל ולנוע בין 105% ל-150% בהתאם לאזור. יחד עם זאת, התחזית לעונת הסתיו (ספטמבר עד נובמבר) מראה כי כמויות המשקעים צפויות לעלות על הממוצע בכל חלקי הארץ, וינועו בין 120%-130% באזור הצפון, 130%-150% במרכז הארץ, ועד 150%-200% באזורי הנגב. לקריאת ההודעה המלאה של השירות המטאורולוגי לחצו כאן.

לקראת בחירות 2026:

לקראת הבחירות ב-27 באוקטובר 2026, ניסחנו יחד עם מכון "יסודות" חמש משימות לאומיות לשילוב במצעי המפלגות, בהסכמים הקואליציוניים ובהחלטות 100 הימים הראשונים של הממשלה הבאה. השבוע אנו מציגים משימה נוספת מתוך החזון שלנו, ומזמינים אתכם לשתף מחשבות ותובנות מניסיונכם בשטח מול [אילנה דרור](#) המרכזת את הנושא. **המטרה המשותפת לכלל המשימות היא** גיבוש מדיניות לאומית לביטחון המזון כחלק מתפיסת הביטחון הלאומי. אנו מאמינים כי מול איומי האקלים, גידול האוכלוסייה והתלות ביבוא, נדרש שילוב סדור בין חיזוק הייצור המקומי, יבוא מגוון וניהול סיכונים מושכל כדי להבטיח את אספקת המזון של ישראל.

משימה מספר 3 – הגדלת כושר הייצור

האתגר: בעשורים האחרונים נשחקה יכולת הייצור המקומית בחלק מענפי החקלאות, בעוד התלות ביבוא גדלה והחשיפה למשברים חיצוניים עלתה.

הפתרון: קביעת יעדי ייצור לאומיים והשקעה ממוקדת בענפי המזון המרכזיים:

- **חקלאות הצומח** – הגדלת הייצור המקומי של פירות, ירקות וגידולי שדה באמצעות מענקי השקעות הון, השקעות במו"פ, חדשנות ותמיכה בגידולים אסטרטגיים. מעבר לתמיכות ישירות מותנה בהגנות דומות להגנה של התמיכות העקיפות.
- **ענף החלב** – לא לרפורמות, יצירת ודאות רגולטורית ארוכת טווח שתבטיח יציבות, השקעות, רציפות אספקה והגדלת התפוקה של החלב המקומי
- **לול – ענף הפטם** – בניית מסגרת ארוכת טווח, ללא ייבוא, המשך תכנון בענף בהטלה, לייצוב הענף ולהבטחת אספקת חלבון מן החי והארכת חוק הגליל לעוד 10 שנים.
- **ענף המדגה** – הגדלת משמעותית של הייצור המקומי באמצעות פיתוח גידול יבשתי של דגי מאכל במתקנים אינטנסיביים.

בעדכונים הבאים נביא את שאר המשימות שרשמנו.

• **פריימריז בליכוד** – ביום שני השבוע (מחר 17/8) יתקיימו הפריימריז בתנועת הליכוד בה תקבע הרשימה לכנסת. חשוב לי להזכיר שני חברי כנסת יקרים המתמודדים בפריימריז וחשוב לנו, ענף החקלאות, להמשיך ולראות אותם גם בכנסת הבאה – **אבי דיכטר וששון גוואטה**. ההשפעה של שני חברי הכנסת הללו על המגזר הכפרי והחקלאי היתה מאוד משמעותית ותורמת! כמובן שהשר אבי דיכטר, שפעל במשך קדנציה שלמה לטובת החקלאות במגוון נושאים כתפקידו כשר החקלאות וביטחון המזון וח"כ ששון גוואטה נלחם והיה בכל מקום עבורנו בכנסת. **ולכן אני מבקש מכל מי שיש לו השפעה במרכז הליכוד וגם יש לו זכות הצבעה בבקשה להצביע עבורם – השר אבי דיכטר (מספר 115) וששון גוואטה (מספר 110). בהצלחה!!**

• **פגישת עבודה עם לירן אבישר – בן חורין מרשימת "יחד"** – ביום שלישי שעבר (11/8) נפגשנו (עמית יפרח ואני) עם לירן אבישר בן חורין. לירן הייתה מנכ"לית משרד התקשורת וכעת מתמודדת מטעם רשימת "יחד" של נפתלי בנט ויאיר לפיד לכנסת וכן אחראית על הכנת התוכניות של המפלגה. הצגנו ללירן את חמשת המשימות ואת האתגרים המצויים כיום בפני החקלאות. הרגשנו שיש הקשבה ויש הבנה של צרכי החקלאות בשנים הקרובות. התכנון שלנו להגיע לכלל המפלגות המתמודדות כדי שיכניסו את החקלאות לסדר היום הציבורי.

• **כנס עבודה עם ראשי מפלגת "יחד"** – ביום חמישי (13/8) השתתפתי בכנס של הארגונים הכלכליים במשק עם יו"ר מפלגת "יחד" נפתלי בנט ועם יו"ר האופוזיציה ח"כ יאיר לפיד, בהשתתפות חברי כנסת ומועמדות לכנסת מטעם המפלגה כמו בן השתתפה בכנס פרופ' קרנית פלוג, נגידת בנק ישראל לשעבר, שגם הציגה את תפיסתה וגישתה החיובית לחקלאות המקומית. בכנס הוצגה התפיסה הכלכלית של מפלגת יחד כולל בנושאים החקלאיים. הצגתי את עמדתנו ואת המשימות של החקלאות לשנים הקרובות. ראשי המפלגה הביאו תמיכה גדולה בחקלאות ובצרכים של החקלאות והתחייבו לחזק את החקלאות, את בטחון המזון ואת היצור המקומי והתחייבו לעשות את הדברים בשיח הדדי ולא בכוחניות.

אירועים וכנסים

• **הכנס השביעי של האגודה המדעית הישראלית לגידולי שדה וירקות** – ביום שלישי 15/9 יתקיים הכנס השביעי של האגודה המדעית לגידולי שדה וירקות. לפרטים נוספים [כאן](#). עדיין ניתן להגיש תקצירים להצגת פוסטר בכנס לכללים ולאופן הגשה [כאן](#). פרטים נוספים ואופן הגשה לכנס [כאן](#).

• **קורס ממשק גידול מטילות בלולים נטולי כלובים** – המועצה האזורית מעלה יוסף, בשיתוף שה"מ, משרד החקלאות וביטחון המזון, ממיינה את ציבור מגדלי המטילות להשתתף בקורס ממשק גידול מטילות בלולים נטולי כלובים. פרטים נוספים [כאן](#).

• **קורס ארצי מורחב לייצור מוצרי חלב** – הקורס מיועד לחקלאים, למגדלי צאן (בבשים ועיזים) ובקר, למפעילי מחלבות ביתיות, לעוסקים בתעשיית החלב ולמעוניינים להרחיב ולהעשיר את הידע הבסיסי שלהם בנושא ייצור מוצרי החלב. הקורס יכלול לימוד תיאורטי ומעשי. לפרטים נוספים והרשמה [כאן](#).

• **הכנס ה-2 של האגודה הישראלית לחקר עצי פרי** – הכנס יתקיים ב- 5-6.10.26 באוניברסיטת תל חי. הכנס יכלול מגוון רחב של הרצאות וסיורים בתחומים שונים הנוגעים לעצי פרי. לתכנית הכנס [כאן](#). להרשמה לכנס [כאן](#).

נהלים, סקרים, קולות קוראים ושונות

• **קול קורא להצעות מחקר בענף הפלחה חורף 2027** – משרד החקלאות וביטחון המזון מזמין אתכם להגיש הצעות מחקר בנושאי גידולי שדה חורף לשנת 2027, עדיפות תינתן לעבודות שתאמנה ליעדי הענף. פרטים נוספים [כאן](#).

• **תקנות המים 2026: קיצוץ בהקצאות החקלאיות, הגבלת זמן לתיקון רישיונות ותיעודף סובב כנרת - הארכת מועד ההגשה - בשל** בצורת קשה בשנת 2026, קוצצה הקצאת המים השפירים לחקלאות בכ-24% ארצית ובכ-35% באזור סובב כנרת. מועד ההגשה הסתיים אבל כעת ניתנת בזאת הודעה על הארכת התקופה להגשת בקשות לקבלת תוספת מים שפירים מיתרת הכמות הארצית לשנת הרישוי 2026. צרכן באזור סובב כנרת, כהמבקש לקבל תוספת מים שפירים, רשאי להגיש בקשה, באמצעות טופס הבקשה הייעודי, **עד ליום 31.08.2026 בשעה 22.00**. פרטים נוספים ולהגשת בקשה ניתן לראות [כאן](#).

• **מסלול תמיכה לשיקום והרחבת משקים חקלאיים ביישובים בטווח 0-9 ק"מ מגבול הלבנון לשנים 2026-2027** – משרד החקלאות וביטחון המזון מפרסם מסלול תמיכה לשיקום והרחבת משקים חקלאיים ביישובים בטווח 0-9 ק"מ מגבול הלבנון, להאצת ושיפור הפיריון של ענפי החקלאות ולקידום ביטחון המזון הלאומי, לשנים 2026-2027.

בקשות תמיכה במסגרת מסלול זה תוגשנה במועדים הבאים:

בשנת 2026 – הגשת בקשות תמיכה מיום 20.8.26 עד ליום 17.9.26.

בשנת 2027 – הגשת בקשות תמיכה מיום 15.2.27 עד ליום 15.3.27.

בקשות התמיכה תוגשנה באמצעות מערכת התמיכות המרכזית של משרד החקלאות וביטחון המזון. פרטים נוספים [כאן](#).

אנחנו מודים ליוסי שטיינברג, צוות מנהלת ההשקעות ופארוק דאבור מנהל מחוז הצפון והעמקים של משרד החקלאות וביטחון המזון על הכנת הנוהל החשוב הזה, שבאמצעותו ניתן לשקם ולשפר את התוצאות הכלכליות של החקלאות באזור הצפון לאחר התקופה הקשה שהוא עבר.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

